מראי מקומות - יבמות

קיח:

א. ומניח כתובה ביניהן ומסתלק

כ' **התוס' יו"ט** דמניח כתובה ביניהן לאו דוקא, דלדידן דמספקינן למי היא הכתובה, הו"ל כספק הינוח דלא יטול, אלא יניח עד שיתברר הדבר מי הם הבעלים [וכן אי' בב"מ (לז:) לענין הא דהניח גזילה ביניהן ומסתלק, דהיינו דמניחו בב"ד].

ב. מניח גזילה ביניהן ומסתלק

כ' **תוס' בב"ק** (קג:) דאפי' להשי' דס"ל דברי ושמא ברי עדיף, ואף מפקינן ממונא ע"י ברי, לא אמרי' דהכא הרי כ"א ברי, והוא שמא, וא"כ יהי' צריך לשלם לכולם, דהא הוא נמי ברי שארבעה מהם משקרין, שודאי לא גזל אלא א', וא"כ אין ברי דידהו חשיב להוציא משמא דידי' (ולכאו' צע"ק בזה, דהא הי' שייך לומר דכל דין תורה של כ"א מהם דין תורה בפנ"ע היא, וא"כ הי' שייך לומר דודאי צריך לשלם לכ"א, ויש לע' בזה). **עוד כ' תוס' דאפי' להשיטות** דס"ל דלאו ברי עדיף, י"ל כר"ע דס"ל דצריך לשלם לכולם, דהא מודה דעכ"פ חייב לשלם מנה, משא"כ בכל ברי ושמא, דאינו מודה דצריך לשלם כלל.

ג. קידש קתני, בעל לא קתני

פרש"י, דכיון דבעל וגינה אותה בקידושי ביאה, צריך להוציא עצמו מידי עבירה וליתן לכולן. ופי' **המהרש"א**, דמה דלא פרש"י דעשה עבירה [דרבנן] ע"י הביאה, דהא רב מנגיד על מאן דמקדש בביאה, וכדאי' בגמ' וברש"י לקמן, היינו משום דא"כ אמאי פליג ר' טרפון בגזל וס"ל דמניח ביניהן ומסתלק, הא כ"ש שיהי' צריך לשלם לכולן, כיון דאיסור דאורייתא עבד. אבל אם משום טעמא דגינה אותה, אז י"ל דפליג ר' טרפון בגזל, דסברא מיוחד הוא לענין בעל, משום דגינה אותה. אבל עדיין ק', א"כ דסברא דגינה אותה אינה סברא דעבד איסור, א"כ מכח סברא זו גופא הי' יכולה הגמ' לקמן לעשות צריכותא, ולמה הי' צריך לומר צריכותא מחמת הא דעשה הבועל איסור, והניח בצ"ע. וע"ע **בערוך לנר** מש"כ בכל זה.

ד. מכלל דת"ק סבר פליגי

הק' **הערוך לנר**, דלמא ת"ק ס"ל דפליגי בין בקידש ובין בעל, ובין לקח ובין גזל, וכמו תנא דמתני', ומהכ"ת דס"ל לת"ק דלא פליגי אלא בקידש ולקח. ותי' דמלשון רשב"א קדייק, דאמר דלא נח' בקידש אלא בבועל, והול"ל דלא קידש אלא בבועל, ומדאמר דלא נח' בקידש, משמע דת"ק ס"ל דדוקא בקידש הוא המח', וכן לענין לקח וגזל, דת"ק ס"ל דדוקא לענין לקח פליגי, ולא לענין גזל.

ה. ניתן לי במדה"י, ואמרה בת בני ואח"כ מת בעלי, נאמנת

הק' **הרשב"א**, למה נאמנת, הא רוב נשים מתעברות ויולדות, וא"כ מסתמא גם היא כן, ולמה נאמנת לומר דמת בנה קודם בעלה. ותי' דכיון דיצאה בלא בנים וחזרה בלא בנים, א"כ לא יצתה מחזקתה הראשונה, ונאמנת לומר דילדה אבל מת בנה קודם בעלה. והק' **בתוס' רעק"א** כקו' הרשב"א, והוסיף דהא לא אמרי' סמוך מיעוטא לחזקה ואיתרע רובא לקולא. והביא תי' הרשב"א, וכ' וצ"ע.

ו. ואין האיש נאמן לומר מת אחי שייבם אשתו

כ' **בתוס' רעק"א** דמדברי **הטור** משמע דרק אם אומר מת אחי שאייבם אשתו אינו נאמן, אבל אם אומר סתם מת אחי, הוי כמו ע"א סתם, ואף שהוא אינו יכול לייבמה, אבל עכ"פ נאמן לענין דאחר מיתתו, היא מותרת לינשא.

ז. המזכה גט לאשתו במקום קטטה מהו

הק' **הריטב"א**, אם כל השאלה היא אם הוי זכות לה או לא, א"כ נשאל את פיה אם היתה רוצה שדבר זה יהי' זכות לה, ותי' דבמילתא דהוי חוב, אע"ג דלכי ידעה אמרה ניחא לי, אין זכין לאדם למפרע.

ח. דאמר ר"ל טב למיתב טן דו וכו'

כ' **הערוך לנר** דהני ד' מילי דקאמר בגמ', הני דע"י ד' דברים אפשר שהבעל ואשתו אינם נוחים זה לזה, או א) ע"י מחלוקת שביניהם, או ב) ע"י שמאוס הוא לה ע"י מומין שבו, או ג) ע"י אומנתו, או ד) ע"י פסול משפחתו. וע"ש עוד ביאור בזה.